

***DEMARCAREA ȘI COMPLEMENTARITATEA DINTRE
PRSM ȘI Planul Național de Redresare și
Reziliență***

PROGRAMUL REGIONAL SUD-MUNTENIA 2021-2027

- Versiunea a V-a, Septembrie 2022 -

Cuprins

Obiectivul de Politică 1	3
• <i>OS a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</i>	3
• <i>OS a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice</i>	4
• <i>OS a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</i>	6
• <i>OS a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat</i>	7
Obiectivul de Politică 2	8
• <i>OS b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</i> 8	
• <i>OS b(vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare</i>	9
• <i>OS b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon</i>	9
Obiectivul de Politică 3	10
• <i>OS c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</i>	10
Obiectivul de Politică 4	12
• <i>OS d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online</i>	12
Obiectivul de Politică 5	14
• <i>O.S. e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane.</i>	14
• <i>O.S. e(ii) Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât cele urbane.</i>	14
ASISTENȚĂ TEHNICĂ	15

Demarcarea și complementaritatea dintre Programul Regional Sud-Muntenia și Planul Național de Redresare și Reziliență

Obiectivul de Politică 1

OS a(i) Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

În cadrul PNRR se sprijină acțiuni pentru cercetarea fundamentală și pentru formarea cercetătorilor. Cercetarea experimentală și industrială poate fi susținută în cadrul sprijinirii participării României la parteneriatele și misiunile din Orizont Europa.

De asemenea, se finanțează:

- investiția IPCEI microelectronică unde se vor înființa patru centre Digital Innovation Hub's în tehnologii avansate de componente și sisteme microelectronice, crearea unui centru național de Extinderea capacităților Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Microtehnologie „IMT București” în tehnologii avansate de semiconductoare, dezvoltarea de programe de asistență pentru companiile active în dezvoltarea sistemelor embedded eficiente din punct de vedere energetic.
- 5 centre de competență la nivel național pentru domeniile de importanță strategică vizate de misiunile Orizont Europa:
- program de mentorat pentru scrierea de proiecte pentru Orizont 2020 și Orizont Europa;
- consolidarea excelenței și sprijinirea participării României la parteneriatele și misiunile din Orizont Europa
- dezvoltarea unui program de atragere a resurselor umane înalt specializate din străinătate pentru activități de cercetare, dezvoltare, inovare;
- sprijin pentru posesorii de certificate de excelență primite la competiția pentru burse individuale Marie Skłodowska Curie.
- 8 centre regionale de orientare în carieră ca parte a ERA TALENT PLATFORM.

Prin urmare, activitățile sprijinite prin PNRR sunt complementare celor sprijinite prin PRSM 2021-2027, care vor viza doar activități de cercetare aplicată și inovare, inclusiv cercetare industrială, dezvoltare experimentală și studii de fezabilitate în domeniile de specializare inteligentă identificate la nivel regional prin Strategia Regională de Specializare Inteligentă a Regiunii Sud Muntenia 2021-2027, și constau în:

- Dezvoltarea capacității de CDI a organizațiilor publice de cercetare, a mediului de afaceri și a autorităților și instituțiilor publice locale/centrale prin crearea și dezvoltarea

infrastructurii, serviciilor și echipamentelor necesare relevante, precum și a proiectelor comune de cercetare între organizațiile de cercetare și întreprinderi, în vederea ridicării nivelului de maturitate tehnologică a proiectelor sau a validării viabilității comerciale a rezultatelor cercetării și elaborarea strategiei adecvate de comercializare;

- Sprijinirea transferului tehnologic în beneficiul IMM-urilor în vederea preluării tehnologiilor avansate prin crearea și dezvoltarea (reabilitarea, modernizarea, extinderea) infrastructurii entităților de transfer tehnologic, dotarea acestora cu utilaje, echipamente, linii pilot, de testare, validare și certificare, tehnologii automatizate și digitale și realizarea/dezvoltarea de servicii necesare furnizării transferului tehnologic către IMM-uri;
- Investiții în activități de cercetare – inovare în IMM-uri (inclusiv microîntreprinderi) și achiziționare de servicii de transfer tehnologic pentru proiecte de inovare de produs, proces, servicii, inovare organizațională și de model de afaceri pentru creșterea nivelului de maturitate tehnologică în domeniile de specializare inteligentă, inclusiv prin proiecte comune de cercetare între întreprinderi mari și IMM-uri.

Coordonarea procesului de evitare a dublei finanțări, de respectare a cumulului ajutoarelor de stat aplicabile și / sau de analiză a întreprinderilor legate / partenere se va realiza la nivel de linie de finanțare, prin criterii de diferențiere a investițiilor stabilite la nivelul ghidurilor specifice și respectiv prin criterii procedurale de verificare. De asemenea, se vor încheia protocoale cu autoritățile de management ale programelor regionale pentru facilitarea schimbului de informații necesare în evitarea dublei finanțări.

În vederea evitării dublei finanțări, atât în cazul PR, cât și al PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

✚ OS a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

Acțiunile sprijinite prin OS a(ii) din PRSM 2021-2027 vor fi complementare reformelor și investițiilor sprijinite prin PNRR, Componenta 7 – Transformare digitală și Componenta 10 – Fondul Local.

În cadrul Componentei 7: Transformarea digitală, Investiția 1. Implementarea infrastructurii de cloud guvernamental se va implementa infrastructura de cloud guvernamental pentru a lega toate ministerele și a agențiile guvernamentale într-o singură rețea și o singură bază de date interoperabilă cu cel puțin 30 de instituții publice. De asemenea, prin Investiția 2. Dezvoltarea cloudului și migrarea în cloud se are în vedere modernizarea tehnologiilor utilizate în instituțiile publice astfel încât acestea să fie dezvoltate pentru cloud (cloud ready), dezvoltând, în același timp, noi aplicații native pentru migrația în cloud. Se preconizează că cel puțin 30 de aplicații de servicii digitale guvernamentale dezvoltate pentru cloud (cloud ready) vor migra către soluții de tip platformă ca serviciu (PaaS) sau infrastructură ca serviciu (IaaS).

În cadrul Componentei 10 Fondul local, Investiția 4 se are în vedere elaborarea / actualizarea în format GIS a documentelor de amenajare a teritoriului și de planificare urbană pentru alinierea la reformele prevăzute în cadrul PNRR. Investiția este complementară cu PR 2021-2027 unde se vor finanța activități de dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor IT relevante și necesare, precum și achiziția, dezvoltarea, testarea și pilotarea soluțiilor și aplicațiilor digitale (PaaS, SaaS, etc). De exemplu: platformele

digitale de date deschise dedicate creșterii implicării cetățenilor și firmelor în formularea deciziilor la nivel local.

Prin investiția aferentă PNRR mai sus menționată se are în vedere creșterea nivelului de digitalizare a serviciilor publice, prin:

- introducerea obligativității de realizare a documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului într-un format digital standardizat pe bază de schemă de date, pentru asigurarea interoperabilității în raport cu directivele europene de specialitate (INSPIRE)
- publicarea documentațiilor de urbanism realizate în format digital standardizat în platforma digitală urbană de date interoperabile; componentă a platformei naționale Observator Teritorial, asigurând astfel diseminarea informațiilor către cetățeni în mod gratuit.

Prin această abordare este continuat procesul de digitalizare stabilit în componenta digitală, fiind realizată o punte de legătură cu nivelul local, asigurându-se o integrare și interoperabilitate a informațiilor de la nivel local în infrastructura stabilită la nivel central (în corelare cu standardele stabilite la nivel european prin Directiva INSPIRE).

Astfel se are în vedere elaborarea în format digital și aprobarea a 262 de documentații Planuri Urbanistice Generale (180 pentru comune, 50 pentru orașe, 22 pentru municipii și 10 pentru municipiile reședință de județ, inclusiv municipiul București); 5 documentații Planuri de Amenajarea Teritoriului Județean; 1 documentație de amenajarea teritoriului zonal metropolitan; 60 de documentații Planuri Urbanistice Zonale și 50 de Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă.

De asemenea, prin intermediul platformei digitale Observatorul Teritorial vor fi localizate și spațializate în coordonate GIS investițiile finanțate PNRR, respectiv alte surse de finanțare, fiind astfel asigurat accesul în timp real la informație și fiind permisă astfel o evaluare a proiectelor finanțate la nivel de UAT. În Observatorul Teritorial va fi dezvoltată o secțiune care va permite vizualizarea investițiilor imediat după semnarea contractului de finanțare pentru proiectele de investiții. Se va avea în vedere încherea de protocoale între MIPE, autoritățile de management și MDLPA pentru ca autoritățile de management să furnizeze informațiile necesare populării cu date a platformei digitale. MDLPA va asigura încărcarea datelor. Astfel se poate construi, la nivel procedural un mecanism de evitare a dublei finanțări a proiectelor prin interogarea acestei platforme și/sau a altor sisteme informatice ce colectează date privind finanțările obținute la nivel de UAT (SMIS, e SMC, Regas, etc)

Complementar, prin PRSM se vor finanța investiții în dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor IT relevante și necesare, precum și achiziția, dezvoltarea, testarea și pilotarea soluțiilor și aplicațiilor digitale (PaaS, SaaS, etc), cu condiția ca acestea să nu fi fost deja finanțate din PNRR.

Demarcarea se va realiza în funcție de grupul țintă vizat:

- Prin PR se vor finanța investițiile autorităților și instituțiilor publice locale și centrale în dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și echipamentelor IT relevante și necesare, precum și achiziția, dezvoltarea, testarea și pilotarea soluțiilor și aplicațiilor digitale (PaaS, SaaS, etc), inclusiv întărirea capacității administrative a beneficiarilor în domeniul digitalizării, drept acțiune conexasă.

- Prin PNRR se vor finanța autoritățile centrale precum: Guvernul României, ministere, instituții ale Administrației Publice Centrale din subordine sau din coordonarea ministerelor care au agenții/filiale locale.

În ceea ce privește proiectul strategic “**Centrul Regional de Date Sud Muntenia**”, acesta va fi dezvoltat în complementaritate cu reformele și investițiile privind Cloud-ul Guvernamental, sprijinite prin PNRR, Componenta 7 – Transformare digitală.

Astfel, beneficiarii platformei de Cloud guvernamental sunt autoritățile centrale precum: Guvernul României, ministere, instituții ale Administrației Publice Centrale din subordine sau din coordonarea ministerelor care au agenții/filiale locale. Platforma va găzdui aplicații/sisteme IT la nivel național utilizate de cetățeni și companii din toată țara și gestionate de autoritățile centrale.

Beneficiarii Centrului Regional de Date sunt autoritățile și instituțiile locale precum: Consiliile Locale și Județene din regiune și instituțiile din subordinea sau coordonarea acestora. Platforma va găzdui aplicații/sisteme IT utilizate de cetățeni și companii la nivel local. Autoritățile locale la toate nivelurile (județe, orașe, municipii) vor avea resurse de procesare, stocare și comunicații, inclusiv acces la Internet, pe care le vor pune la dispoziția cetățenilor și companiilor prin intermediul serviciilor IT.

Cele două proiecte de servicii TIC sunt complementare și nu se suprapun deoarece fiecare acoperă diferite categorii de instituții beneficiare (la nivel central sau regional/local). Dezvoltarea celor două proiecte va fi realizată astfel încât să le permită interconectarea.

În vederea evitării dublei finanțări, atât în cazul PR, cât și al PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

✚ OS a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive

Prin PNRR, Componenta 9: Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare, Investiția 2 – Instrumente financiare pentru sectorul privat, Subcomponenta 2.4: Fond de Fonduri pentru digitalizare, acțiune climatică și alte domenii de interes se oferă sprijin întreprinderilor mari (cu peste 500 de angajați și/sau o cifră de afaceri anuală de peste 50 de milioane EUR și un bilanț anual total de peste 43 milioane EUR), entităților publice și vehiculelor cu scop special, prin investiții care contribuie la economia cu emisii scăzute de dioxid de carbon, precum și investiții în Platforme digitale privind transparentizarea legislativă debirocratizarea și simplificarea procedurală destinate mediului de afaceri, Instrumente financiare pentru sectorul privat (în active fixe prin intermediul unui fond de fonduri, a cărui gestionare va fi încredințată Băncii Europene de Investiții („BEI”) și scheme de ajutor pentru sectorul privat.

În PR Sud Muntenia se acordă sprijin numai microîntreprinderilor și IMM-urilor.

În cadrul Investiției 3. Scheme de ajutor pentru sectorul privat, Măsura 1 - Schemă de minimis și schemă de ajutor de stat în contextul digitalizării IMM-urilor se acordă sprijin pentru digitalizarea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), ceea ce ar putea contribui ulterior la creșterea competitivității, favorizând inovarea acestor întreprinderi și facilitând noi formule de lucru. Subcomponenta include două

instrumente: i) un sistem de granturi pentru sprijinirea antreprenorilor în dezvoltarea tehnologiilor digitale avansate (cum ar fi inteligența artificială, datele și cloud computingul, tehnologia blockchain, calculul de înaltă performanță și cuantica, internetul obiectelor, securitatea cibernetică) și ii) un sistem de granturi de până la 100 000 EUR per întreprindere pentru a sprijini IMM-urile care adoptă tehnologii digitale (cum ar fi achizițiile de hardware TIC, dezvoltarea și/sau adaptarea aplicațiilor/licențelor software, inclusiv soluțiile de automatizare a proceselor robotizate, achiziționarea de tehnologii blockchain, achiziționarea de sisteme de inteligență artificială, învățarea automată, realitatea augmentată, realitatea virtuală, achiziționarea unui site de prezentare, achiziționarea de servicii de cloud și de internet al obiectelor, formarea personalului cu ajutorul echipamentelor IT, consiliere/analiză pentru identificarea soluțiilor tehnice de care au nevoie IMM-urile).

Coordonarea procesului de evitare a dublei finanțări, de respectare a cumulului ajutoarelor de stat aplicabile și / sau de analiză a întreprinderilor legate / partenere se va realiza la nivel de linie de finanțare, prin criterii de diferențiere a investițiilor stabilite la nivelul ghidurilor specifice și respectiv prin criterii procedurale de verificare. De asemenea, se vor încheia protocoale cu autoritățile de management ale programelor regionale pentru facilitarea schimbului de informații necesare în evitarea dublei finanțări.

În vederea evitării dublei finanțări, atât în cazul PR, cât și al PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

OS a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

Prin PNRR, Componenta 7 Transformarea digitală, Investiția 19. Scheme dedicate perfecționării/recalificării angajaților din firme se va sprijini transformarea digitală a întreprinderilor mici și mijlocii prin sporirea competențelor digitale ale angajaților, cu accent pe tehnologiile emergente (cum ar fi internetul obiectelor, volumele mari de date, învățarea automată, inteligența artificială, automatizarea proceselor robotice, tehnologia blockchain).

Prin PNRR, Componenta 9 Suport pentru sectorul privat și CDI, Investiția 4. Proiecte transfrontaliere și multinaționale – Procesoare cu consum redus de energie și cipuri semiconductoare se acordă sprijin pentru dezvoltarea domeniului microelectronicii în România prin dezvoltarea competențelor de concepție, fabricație și aplicare a componentelor și sistemelor microelectronice într-un ecosistem național coerent, prin securizarea proprietății intelectuale și accelerarea aplicarea tehnologiilor avansate în domenii esențiale ale economiei naționale, coordonarea cu capabilitățile și nevoile de la nivel european.

În mod complementar, acțiunile sprijinite prin PRSM vizează dezvoltarea competențelor IMM-urilor și organizațiilor de CDI pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, economie circulară, a competențelor antreprenoriale, precum și dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în procesul de descoperire antreprenorială.

În vederea evitării dublei finanțări, atât în cazul PR, cât și al PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Obiectivul de Politică 2

OS b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Activitățile din cadrul acestui obiectiv specific sunt complementare celor prevăzute în PNRR - Componenta 5 - Valul renovării, Investiția 5- Măsurile de eficiență energetică pentru clădiri rezidențiale multifamiliale și pentru clădiri publice, în care sunt avute în vedere 3 tipuri de apeluri:

- pentru proiecte de renovare energetică dedicate comunităților expuse riscului de sărăcie și excluziune socială,
- eficiență energetică moderată și aprofundată cu alocare teritorializată și
- apel demonstrativ pentru eficiență energetică integrată cu consolidare.

Pentru eficiența energetică în clădirile publice, Componenta 5 - Valul renovării prevede o alocare teritorializată pentru renovare moderată și/sau aprofundată în municipii reședință de județ și în municipii, precum și proiecte demonstrative integrate-consolidare cu eficiență energetică.

Componenta 10 Fondul local completează intervenția cu măsuri de eficiență energetică în clădiri publice pentru orașe și comune.

PR Sud-Muntenia sprijină investiții în clădirile publice (inclusiv monumente istorice) și clădirile rezidențiale (inclusiv locuințe individuale și locuințe sociale) în vederea îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități conexe (consolidarea în funcție de riscurile identificate, sistemele de prevenire a incendiilor, etc.) și măsuri pentru utilizarea surselor alternative de energie. Pentru acțiunile indicative de mai sus se va finanța și întărirea capacității administrative a beneficiarilor în domeniul eficienței energetice, drept acțiune conexasă.

Pentru evitarea riscului de dublă finanțare va fi stabilit un acord de colaborare între MDLPA, MIPE și cele 8 AM-uri ale PR 2021-2027 prin care se va asigura corelarea și coordonarea investițiilor.

În ceea ce privește infrastructura în sănătate, în cadrul PNRR se va stabili o listă predefinită cu 25 de spitale în urma unei metodologii de prioritizare a investițiilor. Lista va fi comunicată și ADR-urilor.

În PNRR se finanțează centre comunitare integrate, locuințe pentru tineri, locuințe de serviciu pentru specialiști din sănătate și educație, în timp ce prin PR SM 2021-2027 sunt propuse spre finanțare locuințe sociale. **Astfel, intervențiile finanțate sunt complementare.**

De asemenea, majoritatea investițiilor în clădiri noi, indiferent de componentă, vor contribui cu măsuri de eficiență energetică având condiția de a fi construite cu 20% economie de energie primară față de scenariul nZEB.

În vederea evitării dublei finanțări, atât în cazul PR, cât și al PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

OS b(vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

PNRR finanțează în cadrul *Componentei 2. Păduri și Protecția biodiversității, Investiția 1. Campania națională de împădurire și reîmpădurire, inclusiv păduri urbane*, crearea de noi păduri și suprafețe cu vegetație forestieră în zonele vulnerabile la schimbările climatice, împădurirea și lucrările de îngrijire a plantațiilor și creșterea suprafeței cu vegetație forestieră în lungul căilor de comunicație și în interiorul aglomerărilor urbane (păduri urbane, inclusiv de tipul mini-pădurilor) în jurul localităților și între câmpurile cu culturi agricole, precum și alte categorii de perdele forestiere de protecție.

Aceste investiții sunt complementare celor propuse în PRSM prin OS b(vii) care finanțează investiții în realizarea de păduri urbane precum și împădurirea și reîmpădurirea zonelor expuse la alunecări de teren care înconjoară orașele și sunt localizate în intravilanul localităților.

Totodată, PR Sud Muntenia vizează ca acțiune conexă la acțiunile indicative identificate și finanțarea întăririi capacității administrative a beneficiarilor în domeniul planificării și dezvoltării (elaborarea/actualizarea planurilor pentru infrastructură verde-albastră, etc).

În vederea evitării dublei finanțări, atât în cazul PRSM, cât și al PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

OS b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

Acțiunile ce vizează Mobilitatea urbană durabilă din PR Sud-Muntenia sunt complementare cu cele finanțate din PNRR – Pilonul IV, *Componenta 10 Fondul local – Investiția 1 Mobilitate urbană durabilă și Investiția 4 Elaborarea/actualizarea în format GIS a documentelor de amenajare a teritoriului și de urbanism.*

În cadrul *Componentei 10 Fondul local, Investiția 1. Mobilitate urbană durabilă* sunt finanțate investiții pentru:

- înnoirea parcului de vehicule destinate transportului public (achiziția de vehicule nepoluante);
- asigurarea infrastructurii pentru transportul verde - ITS/alte infrastructuri TIC;
- asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – puncte de reîncărcare vehicule electrice;
- asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – infrastructurii pentru biciclete la nivel local/metropolitan. Apelurile de proiecte vor fi cu alocări teritorializate.

Actualizarea documentelor de planificare urbană este eligibilă în cadrul *Investiției 4 Elaborarea/actualizarea în format GIS a documentelor de amenajare a teritoriului și de urbanism*, respectiv a documentelor de amenajare a teritoriului și de urbanism, inclusiv a planurilor de mobilitate urbană durabilă. SIDU nu sunt eligibile în cadrul PNRR.

Mai mult, prin intermediul platformei digitale Observatorul Teritorial vor fi localizate și spațializate în coordonate GIS investițiile finanțate din PNRR, respectiv din toate programele operaționale, fiind astfel

asigurat accesul în timp real la informație și fiind permisă astfel o evaluare anterioară stabilirii contractului de finanțare.

Prin intermediul PNRR, ME va achiziționa microbuze școlare electrice care vor fi distribuite unităților de învățământ, pe baza unei analize de nevoi realizate la nivel național. Achiziția realizată la nivel central va asigura direcționarea investiției către zonele cele mai afectate, izolate, în special zonele rurale etc.

În ceea ce privește investițiile în punctele de reîncărcare, la nivel național s-a identificat o nevoie de aproximativ 30.000 stații de încărcare, iar PNRR va finanța aproximativ 26.000 stații, iar prin PRSM – Prioritatea 3 un număr 164 de stații.

Complementar, la nivel regional, intervențiile PRSM 2021-2027 vizează investiții în sisteme de transport public, în material rulant, mijloace de transport urban și școlar ecologice și infrastructura de transport necesară acestora; investiții în infrastructura pentru deplasări nemotorizate; dezvoltarea de culoare de mobilitate, inclusiv intervenții în depourile/ autobazele aferente transportului public; dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi.

Totodată, pentru acțiunile indicative de mai sus se va finanța și întărirea capacității administrative a beneficiarilor în domeniul mobilității urbane (inclusiv elaborarea/actualizarea PMUD), drept acțiune conexă, cu condiția ca elaborarea acestora să nu fi fost deja finanțată din PNRR.

În vederea evitării dublei finanțări, atât în cazul PRSM, cât și al PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Obiectivul de Politică 3

OS c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Prin **Componenta IV – Transport sustenabil, I3-Dezvoltarea infrastructurii rutiere sustenabile pe rețeaua TEN-T, taxarea rutieră, managementul traficului și siguranța rutieră**, PNRR propune investiții de îmbunătățire a calității și eficienței infrastructurii rutiere pe anumite secțiuni ale rețelei TEN-T (construcția de autostrăzi), cu scopul de a încuraja coeziunea economică și socială, în special în regiunile mai puțin dezvoltate.

În cadrul PNRR, sunt enumerate proiectele de autostrăzi noi ce vor fi finanțate, iar investițiile vor include următoarele măsuri: implementarea unor standarde tehnice obligatorii, construcția de stații electrice de reîncărcare, construcția de parcuri securizate, implementarea de soluții de digitalizare care au rol de eficientizare și siguranță în trafic, introducerea de perdele forestiere și alte lucrări menite să crească siguranța rutieră.

Investițiile TIC din **Componenta IV – Transport sustenabil** sunt coroborate cu investițiile în mobilitatea urbană durabilă din cadrul Componentei 10 – Fondul local, pentru următoarele tipuri de proiecte:

- pentru municipii reședință de județ și alte municipii: sisteme de transport inteligente și alte sisteme inteligente de management urban; crearea / extinderea / modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători - „e-bilete” sau „e-ticketing”, alte infrastructuri TIC. Aceste măsuri vor conduce la eficientizarea transportului public, la creșterea siguranței în trafic, precum și la tranziția digitală a managementului localităților. Sistemele inteligente aferente acestei investiții pot fi dezvoltate la nivel de zonă urbană funcțională, în parteneriat cu UAT.
- pentru orașe: sisteme de transport inteligente și alte infrastructuri TIC; crearea / extinderea / modernizarea sistemelor de bilete integrate pentru călători - „e-bilete” sau „e-ticketing”.
- pentru comune: sisteme de transport inteligente (recomandate în UAT din zonele urbane funcționale) și alte infrastructuri TIC.

Complementar, PRSM vizează acțiuni de reabilitare, modernizare, extindere în rețeaua de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T de bază și extinsă, precum și măsuri pentru reducerea impacturilor semnificative asupra infrastructurii verde-albastră și realizarea conectivității coridoarelor ecologice (doar acolo unde este relevant), realizarea/amenajarea/extinderea de piste de biciclete de-a lungul drumurilor județene și dezvoltarea infrastructurii pentru combustibili alternativi de-a lungul drumurilor județene, realizarea de investiții suplimentare pentru protecția drumului respectiv față de efectele generate de condiții meteorologice extreme (de ex. realizarea de perdele forestiere, etc); Investiții (reabilitare, modernizare, extindere) pentru decongestionarea și fluidizarea traficului prin intervenții în infrastructura rutieră de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T de bază și extinsă, inclusiv în zona urbană (pasaje, noduri rutiere, extinderi la 4 benzi, variante ocolitoare, poduri, etc).

Demarcarea și complementaritatea în domeniul rutier între PRSM și PNRR, sunt clare și bine delimitate datorită faptului că prin PNRR se vor finanța proiectele de autostrăzi situate pe rețeaua TEN-T, iar prin PRSM se vor finanța infrastructura rutieră din regiune cu conectivitate directă sau indirectă la rețeaua TEN-T. De asemenea, la nivelul regiunii au fost identificați un număr de 533 km de drumuri județene, din care doar aproximativ 283 km vor fi finanțați.

Astfel, investițiile destinate siguranței rutiere din Prioritatea 4 (PRSM) sunt complementare investițiilor din cadrul Priorității 3 (PRSM) și Componentei 10 (PNRR) datorită faptului că vor fi realizate pe secțiunile drumurilor județene vizate pentru investiții.

Mai mult, în vederea evitării dublei finanțări, atât în cazul PRSM, cât și al PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Obiectivul de Politicã 4

+ OS d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și inclusive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

Acțiunea indicativă din PRSM care vizează *construirea/ reabilitarea/ modernizarea/ consolidarea/ extinderea/ dotarea infrastructurii educaționale destinate educației publice pentru nivelul antepreșcolar și preșcolar (creșe, grădinițe)* este complementară Investiției I1 din cadrul PNRR, și anume “*Construirea, echiparea și operaționalizarea a 110 creșe*”.

Demarcarea între cele două programe se va face la nivel de proiect, printr-un mecanism agreat cu Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene. Astfel, pentru a demarca aceste intervenții, s-a stabilit că ADRSM va încheia un protocol cu organismul care va gestiona schema de grant (MDRAP/Compania Națională de Investiții) în sensul notificării ADRSM cu privire la lista creșelor acceptate la finanțare prin PNRR. În plus, va fi stabilit un mecanism de verificare a proiectelor depuse la finanțare prin PRSM, care să se realizeze după minim trei criterii: nume beneficiar, amplasament și obiect de investiție. De asemenea, prin intermediul platformei digitale Observatorul Teritorial vor fi localizate și spațializate în coordonate GIS investițiile finanțate din Investiția I1, respectiv din toate programele operaționale, fiind astfel asigurat accesul în timp real la informație și fiind permisă astfel o evaluare anterioară stabilirii contractului de finanțare.

De asemenea, acțiunile propuse prin PRSM sprijină *construirea /reabilitarea/ modernizarea/ consolidarea/ extinderea/ dotarea unităților de învățământ publice și a campusurilor școlare publice pentru formarea profesională prin învățământ profesional și tehnic (școli profesionale), învățământ dual și public*, cu mențiunea că nu vor fi eligibile proiectele ce vizează doar dotări, ci proiectele integrate ce presupun lucrări cu autorizație de construire. Complementar, prin PNRR, se va finanța: Investiția I6 ce vizează acțiuni ce sprijină *dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale integrate*, investiția I13 ce vizează *echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT)* precum și investiția I14 ce vizează *echiparea atelierelor de practică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT)*. Deoarece, conform OUG 124/2021, art.6, alin.(4), domeniile dotării campusurilor profesionale integrate și echipării laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ tehnic și profesional se încredințează Agențiilor pentru Dezvoltare Regională, demarcarea dintre aceste două programe va putea fi realizată intern, la nivelul ADRSM. În prezent, operaționalizarea mecanismului de colaborare cu ADR pentru componenta C15 Educație este în derulare, urmând a se semna Acordul de implementare între părți și alte aranjamente operaționale. De asemenea, ADR SM va elabora proceduri de monitorizare pentru a evita dubla finanțare, inclusiv obligativitatea completării de către beneficiari a Declarației pe proprie răspundere pentru evitarea dublei finanțări.

Totodată, PRSM finanțează *proiecte integrate de construcție /reabilitare /consolidare /modernizare /extindere /dotarea infrastructurii educaționale publice pe aproape întreg circuitul educațional (inclusiv acțiuni de digitalizare a procesului educațional la nivelurile antepreșcolar și până la post liceal,*

inclusiv centre regionale de formare profesională a adulților). Complementar, PNRR finanțează dezvoltarea infrastructurii educaționale preuniversitare, prin intermediul Investiției I10, *dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi și al Investiției I11. Asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/atelierele școlare.* Astfel, prin intermediul unor finanțări punctuale se sprijină construirea de școli verzi noi și modernizarea școlilor existente din punct de vedere al eficienței energetice - izolare termică, panouri solare, laboratoare de științe ale naturii, amenajare spații verzi, colectare selectivă, în care elevii să beneficieze de un sistem educațional cu accent pe promovarea valorilor ecologice, etc.

Astfel, conform OUG 124/2021, art.6, alin.(4), domeniile *asigurării dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/atelierele școlare* se încredințează Agențiilor pentru Dezvoltare Regională și astfel demarcarea dintre aceste două programe va putea fi realizată intern, la nivelul ADRSM. În prezent, operaționalizarea mecanismului de colaborare cu ADR pentru componenta C15 Educație este în derulare, urmând a se semna Acordul de implementare între părți și alte aranjamente operaționale. De asemenea, ME elaborează strategia și planul de investiții regionale, pentru justificarea distribuirii alocării financiare către cele 8 regiuni de dezvoltare ale României iar acordurile de implementare între ME și ADR sunt în curs de finalizare.

În ceea ce privește transportul elevilor/copiilor de la și către unitățile școlare, deși numărul microbuzelor/autobuzelor școlare a crescut de-a lungul timpului, în continuare nu sunt suficiente pentru cei aproape 420.000 de elevi înscriși în învățământul preuniversitar la nivelul anului 2020, conform datelor obținute din INS. De menționat că ultima achiziție la nivel național de astfel de microbuze a fost realizată în 2012, acestea nemaifiind recomandate pentru un transport în siguranță. Astfel, PRSM sprijină *“achiziționarea de autobuze/microbuze școlare pentru școlile din mediul rural, din localități greu accesibile și care se confruntă cu un declin al populației școlare”*. Complementar, prin intermediul PNRR, Ministerul Educației va lansa o procedură de achiziție a minim 3200 microbuze școlare electrice care vor fi distribuite unităților de învățământ, pe baza unei analize de nevoi realizate la nivel național. Achiziția realizată la nivel central va asigura direcționarea investiției către zonele cele mai afectate, izolate, în special zonele rurale etc.

În vederea evitării dublei finanțări, atât în cazul PR, cât și al PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

Obiectivul de Politică 5

- + O.S. e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane.**
- + O.S. e(ii) Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât cele urbane.**

Investițiile aferente acestor obiective specifice sunt complementare investițiilor prevăzute în PNRR, Componenta 11 - Turism și Cultură.

Astfel, în cadrul acestei componente, criteriile de selecție a obiectivelor care vor fi incluse în cadrul celor 12 rute finanțate în cadrul PNRR sunt aprobate în Comitetul Interministerial de Evaluare. Se lucrează la maparea acestor rute, iar selecția se va realiza în urma suprapunerii cererilor cu maparea respectiva. MIPE va aduce la cunoștința ADR SM obiectivele (rute turistice) aprobate. Totodată, în ghidurile PRSM se va preciza faptul că beneficiarii ce au obținut finanțare prin PNRR pentru activități de restaurare și/sau digitalizare, după caz, vor fi excluși de la finanțare.

Cu privire la rutele de biciclete evitarea dublei finanțări se va realiza prin studiul privind traseele cicloturistice la nivel național, precum și prin digitalizarea pistelor și traseelor velo care vor fi incluse în cadrul unei Platforme Naționale eVelo - aplicație digitală integrată pentru toate traseele cicloturistice și un site dedicat. Toate vor fi incluse în rețeaua națională de Cicloturism. În cadrul PR vor fi excluse de la finanțare traseele finanțate prin PNRR.

Pentru toate aceste investiții, prin intermediul platformei digitale Observatorul Teritorial vor fi localizate și spațializate în coordonate GIS investițiile finanțate din PNRR, respectiv din toate programele operaționale, fiind astfel asigurat accesul în timp real la informație și fiind permisă astfel o evaluare anterioară stabilirii contractului de finanțare. În Observatorul Teritorial va fi dezvoltată o secțiune care va permite vizualizarea investițiilor imediat după semnarea contractului de finanțare pentru proiectele de investiții.

Totodată, prin PNRR vor exista investiții privind dezvoltarea unui sistem digital pentru procesele de finanțare a culturii.

Aceste intervenții sunt complementare acțiunilor propuse prin PRSM care vizează investiții precum protecția, conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural (categoria A - inclusiv servicii de digitalizare precum și activități de marketing și promovare turistică), investiții în clădiri destinate utilizării publice pentru activități culturale și recreative, activități privind infrastructura de turism și/sau de agrement, activități de regenerare urbană, înființarea și amenajarea traseelor turistice și a locurilor de recreere și elaborare/actualizare Strategii Integrate pentru Dezvoltare Teritorială.

În vederea evitării dublei finanțări, atât în cazul PR , cât și al PNRR, beneficiarii vor avea obligația depunerii unei declarații pe proprie răspundere privind nefinanțarea proiectului și în cadrul altor programe.

ASISTENȚĂ TEHNICĂ

Prioritatea 7 - Asigurarea funcționării sistemului de management al PRSM

- Demarcarea și complementaritatea dintre PRSM și PNRR

Conform **OUG 124/13 decembrie 2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență**, agențiile de dezvoltare regională organizate în baza Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare, sunt responsabile de investițiile specifice locale și li se încredințează în baza ordonanței de urgență gestionarea investiției aferente PNRR, pentru categoriile de investiții din cadrul componentelor: „C12 - Sănătate”; „C13 - Reforme Sociale, domeniile dezvoltării/reabilitării și modernizării de infrastructură socială pentru persoanele cu dizabilități, copii aflați în risc de separare față de familie și persoane vârstnice vulnerabile și dependente”; „C15 – Educație, domeniile dezvoltării consorțiilor regionale și dotării campusurilor profesionale integrate, asigurarea dotărilor pentru sălile de clasă preuniversitare și laboratoarele/atelierile școlare, echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ tehnic și profesional, digitalizarea universităților și asigurarea infrastructurii universitare (cămine, cantine, spații de recreere)“.

MIPE va încredința agențiilor pentru dezvoltare regională responsabilitatea implementării investițiilor aflate în sarcina lor, în baza unui acord de implementare încheiat între coordonatorii de reforme și/sau investiții cu fiecare dintre agențiile pentru dezvoltare regională, după caz, și care prevede inclusiv aspectele privind angajarea și/sau lichidarea și/sau plata, după caz, a cheltuielilor aferente investițiilor vizate.